

VROUWEN

KEUZE VOOR BÈTATECHNISCHE OPLEIDINGEN EN LOOPBANEN

VROUWEN KEUZE VOOR BÈTATECHNISCHE OPLEIDINGEN EN LOOPBANEN

In deze factsheet is te vinden hoe vaak mannen en vrouwen kiezen voor technische vakkenpakketten en opleidingen.

Daarbij is de trend van de afgelopen tien jaar meegenomen. Ook is te vinden hoe het ervoor staat op de arbeidsmarkt. Hoeveel mannen en vrouwen werken in technische beroepen & sectoren? In welke beroepen zijn vrouwen sterk oververtegenwoordigd of juist ondervertegenwoordigd? Het betreft een landelijk beeld op basis van DUO- en CBS-data.

ONDERWIJS HIGHLIGHTS

VMBO-MBO EN HAVO-HBO TECHNISCHE PROFIELEN

Het verschil man/vrouw in de keuze voor technische profielen vmbo, technisch mbo, natuur & techniek havo en bètatechnisch hbo is erg groot. De laatste tien jaar is hierin niet veel veranderd.

VWO-HOGER ONDERWIJS VAKKENPAKKETTEN

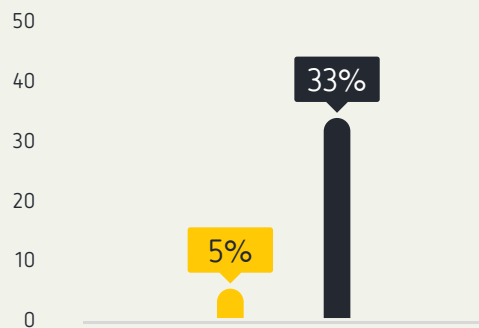
Ook hier is het man/vrouw verschil groot, maar iets minder sterk. Meer mannen dan vrouwen kiezen voor het natuur & techniek vakkenpakket en de doorstroom naar bètatechnisch vervolgonderwijs is groter. De laatste tien jaar is het verschil ietsje kleiner geworden.

MANNEN EN VROUWEN

PROFIEL EN STUDIEKEUZES VMBO

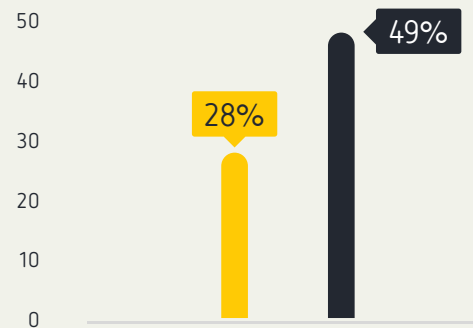
VAKKEUZE IN HET VMBO

Vmbo (bb/kb/gl) % keuze voor T-profiel in het 3e leerjaar 2020/21

VAKKEUZE IN HET VMBO

Vmbo (gl/tl) % diplomering met NaSk in examenjaar 2019/20

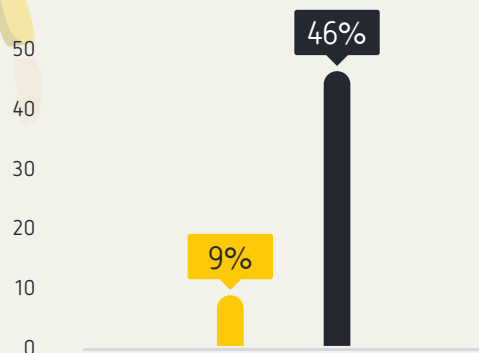

TOELICHTING

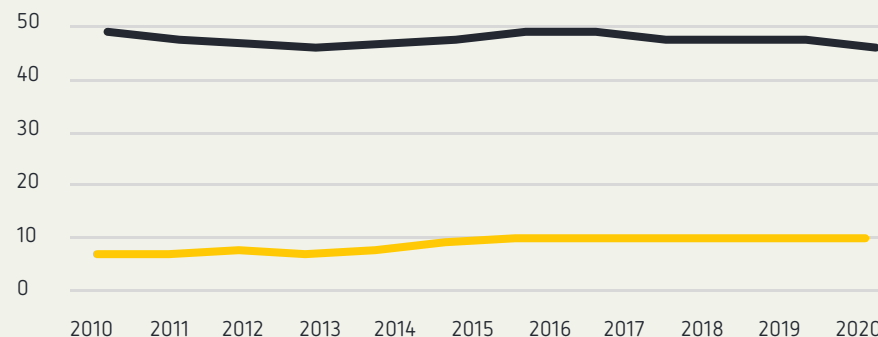
Vrouwen kiezen veel minder vaak voor een technisch profiel in het vmbo. Wanneer zij wél met een technisch profiel het vmbo verlaten, kiezen zij alsnog minder vaak voor een technische mbo-opleiding (46%) dan mannen (79%) (niet zichtbaar in de figuren).

DOORSTROOM VMBO-GEDIPLOMEERDEN NAAR TECHNISCH MBO

Vmbo % doorstroom totaal gediplomeerden 2019/20 naar technisch mbo

Ontwikkeling laatste 10 jaar: % doorstroom totaal vmbo naar technisch mbo

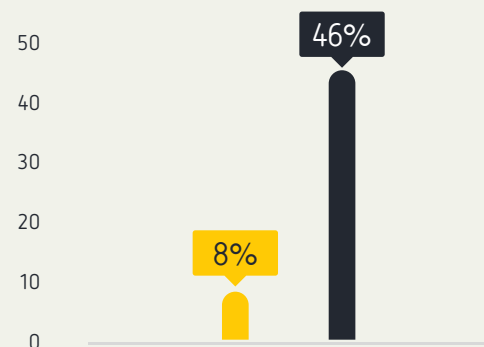
● MAN ● VROUW

MANNEN EN VROUWEN

PROFIEL EN STUDIEKEUZES MBO

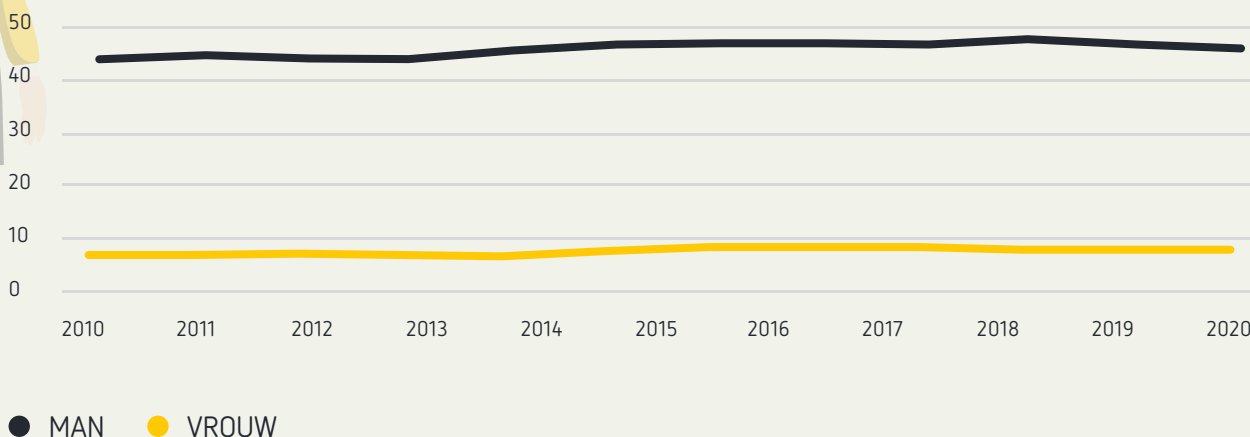
INSTROOM

Instroom % technisch mbo 2020/21

AFGELOPEN 10 JAAR

Ontwikkeling laatste 10 jaar: instroom % technisch mbo

TOELICHTING

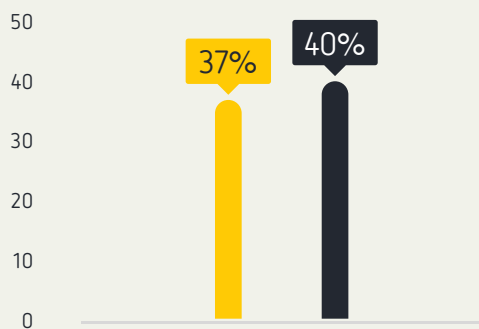
Het aandeel vrouwen dat kiest voor het technisch mbo, is de afgelopen tien jaar nauwelijks veranderd. 8% van de vrouwen kiest technisch mbo, tegenover 46% van de mannen. Op de arbeidsmarkt zijn tienduizenden mbo-gediplomeerde technici nodig. Mbo techniek is daardoor een goede keus voor vrouwen die een maatschappelijke bijdrage willen leveren én baanzekerheid zoeken. Mbo-gediplomeerden in de richting van techniek, industrie en bouwkunde hebben een uurloon van 14,27 euro, tegenover 13,45 euro gemiddeld.

MANNEN EN VROUWEN

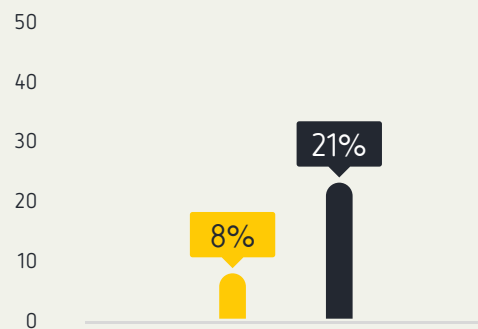
PROFIEL EN STUDIEKEUZES HAVO

PROFIELKEUZE HAVO 4E LEERJAAR 2020/21

Natuurprofiel (NG en/of NT)

Natuur & techniekprofiel (NT)

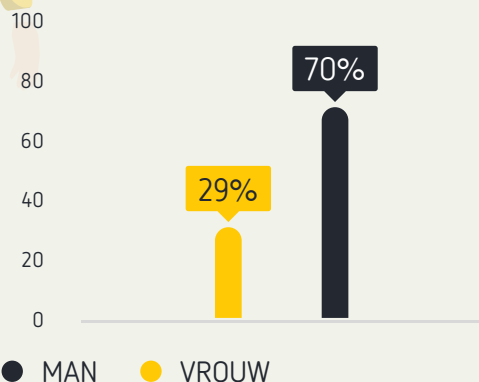

TOELICHTING

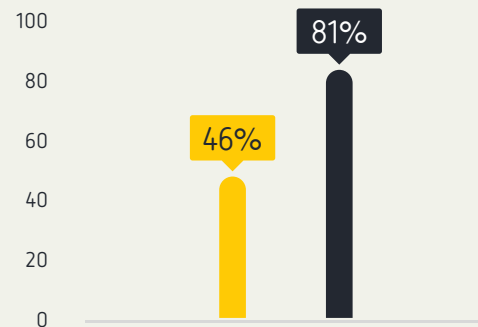
Profiel natuur & gezondheid (NG) is in trek bij vrouwen op de havo. Natuur & techniek (NT) daarentegen een stuk minder; 8% van de vrouwen en 21% van de mannen kiest hiervoor. Bij vrouwen is echter het volgen van een NT-profiel op de havo geen garantie voor een keuze voor een bètatechnische vervolgopleiding: 46% van de NT-gediplomeerde vrouwen kiest daarvoor, tegenover 81% van de mannen.

DOORSTROOM HAVO-GEDIPLOMEERDEN 2019/20 NAAR BÈTATECHNISCH HOGER ONDERWIJS

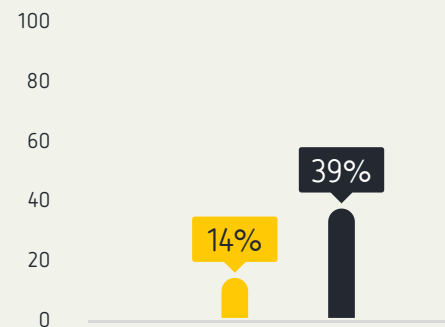
Doorstroom naar bètatechnisch ho vanuit natuurprofiel (NG en/of NT)

Doorstroom naar bètatechnisch ho vanuit natuur & techniekprofiel (NT)

Doorstroom naar bètatechnisch ho totaal (alle profielen)

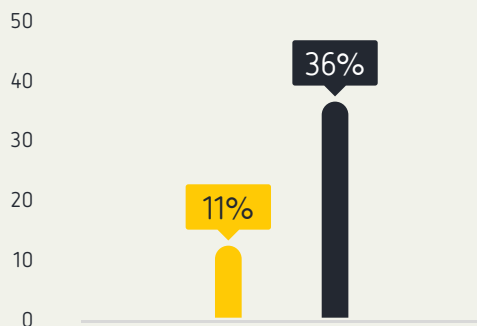
● MAN ● VROUW

MANNEN EN VROUWEN

PROFIEL EN STUDIEKEUZES HBO

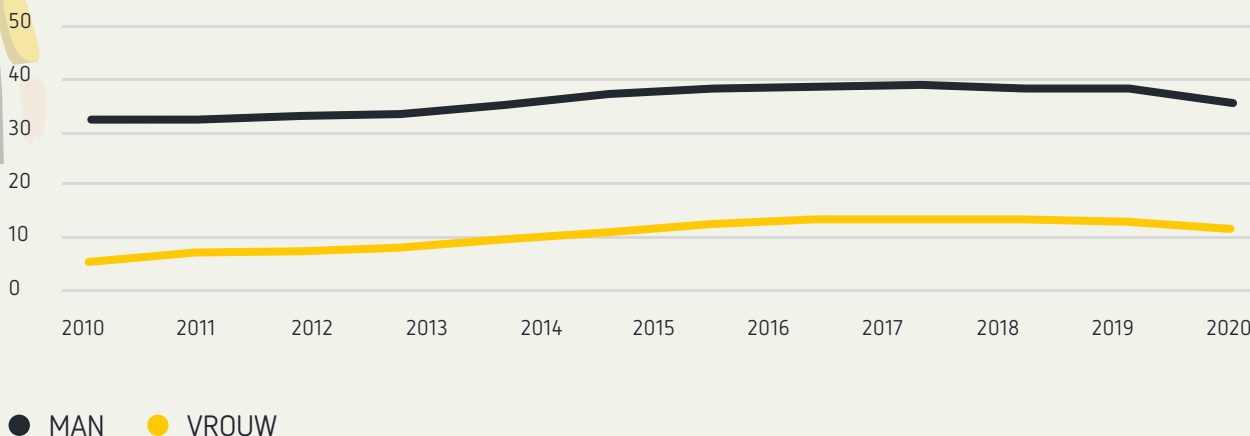
INSTROOM

Instroom % bètatechnisch hbo 2020/21

AFGELOPEN 10 JAAR

Ontwikkeling laatste 10 jaar: instroom % bètatechnisch hbo

TOELICHTING

Het verschil tussen mannen en vrouwen als het gaat om keuze voor bètatechniek op het hbo, is de afgelopen tien jaar bijna onveranderd groot.

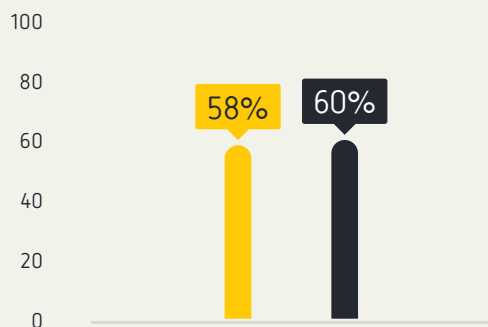
Opleidingen waar in 2020/21 hele lage aantallen vrouwen startten, zijn automotive (3% van de 447 studenten), werktuigbouwkunde (5% van de 1501), mechatronica (6% van de 577), elektrotechniek (6% van de 807) en technische informatica (6% van de 320). Deze opleidingen hebben stuk voor stuk zeer goede arbeidsperspectieven.

MANNEN EN VROUWEN

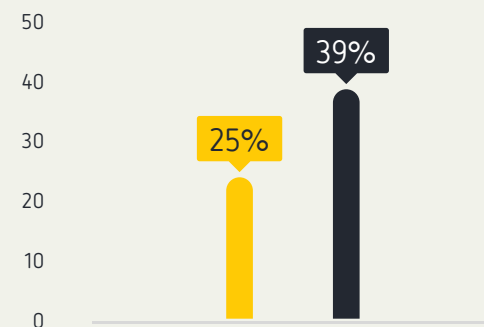
PROFIEL EN STUDIEKEUZES VWO

PROFIELKEUZE VWO 4E LEERJAAR 2020/21

Natuurprofiel (NG en/of NT)

Natuur & techniekprofiel (NT)

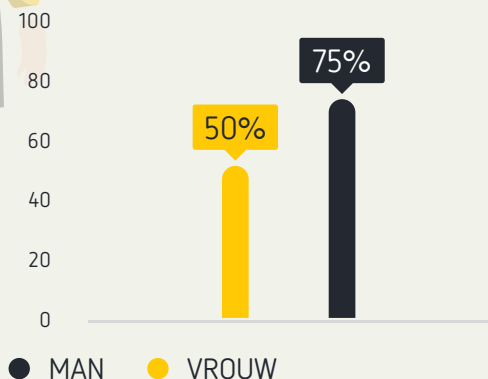

TOELICHTING

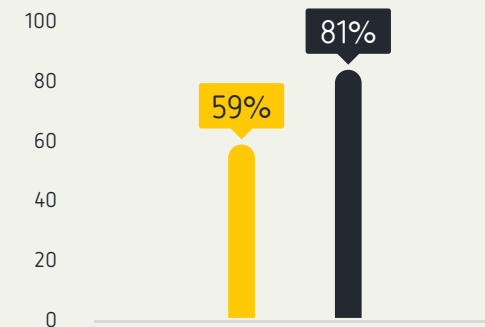
Profiel natuur & gezondheid (NG) is, net als op de havo, ook in trek bij vrouwen op het vwo. Natuur & techniek (NT) iets minder, maar meer dan op de havo. 25% van de vrouwen en 39% van de mannen in het vwo kiest hiervoor. Vrouwen stromen vanuit natuurprofielen redelijk vaak door naar bètatechnische opleidingen (50%), mannen nog vaker (75%). Doorstroom naar bètatechnisch hoger onderwijs is onder vrouwen de laatste tien jaar gestegen van 22% naar 31% (niet zichtbaar in de grafiek). Daardoor is het verschil met mannen (stijging 45% naar 50%) iets kleiner geworden.

DOORSTROOM VWO-GEDIPLOMEERDEN 2019/20 NAAR BÈTATECHNISCH HOGER ONDERWIJS

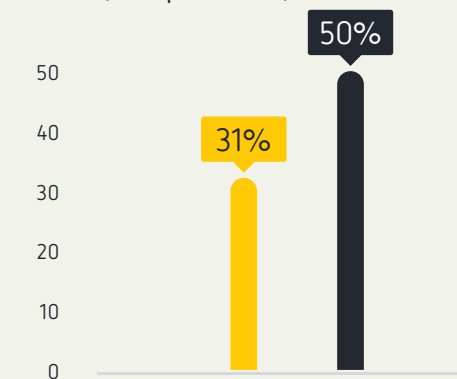
Doorstroom naar bètatechnisch ho vanuit natuurprofiel (NG en/of NT)

Doorstroom naar bètatechnisch ho vanuit natuur&techniekprofiel (NT)

Doorstroom naar bètatechnisch ho totaal (alle profielen)

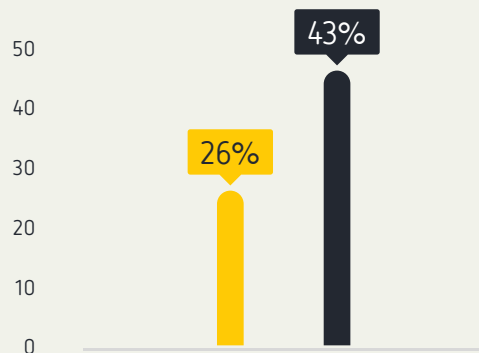
● MAN ● VROUW

MANNEN EN VROUWEN

PROFIEL EN STUDIEKEUZES WO

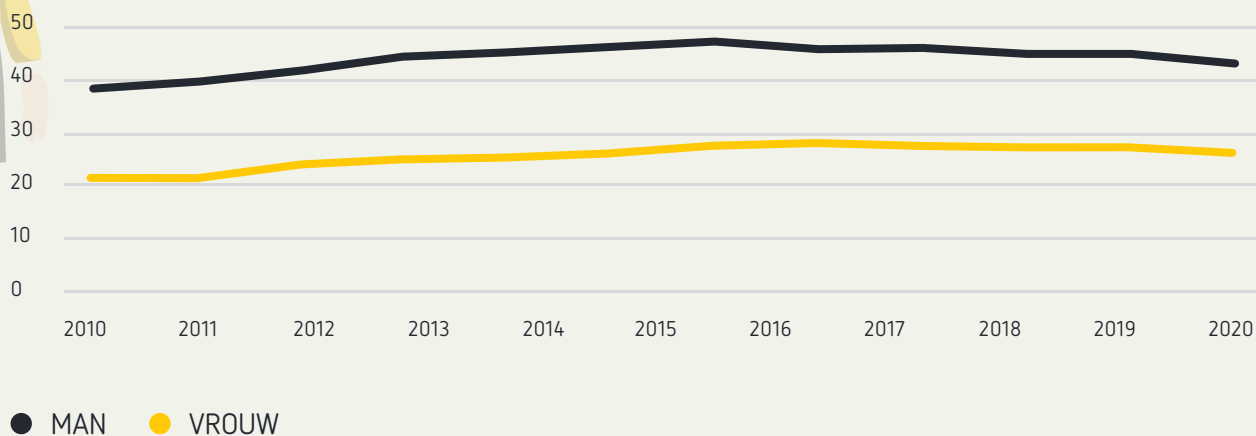
INSTROOM

Instroom % technisch wo 2020/21

AFGELOPEN 10 JAAR

Ontwikkeling laatste 10 jaar: instroom % bètatechnisch wo

TOELICHTING

Het verschil tussen mannen en vrouwen als het gaat om keuze voor bètatechniek is in het wo minder groot dan op het mbo en hbo. Uit onderzoek van KBA Nijmegen komt naar voren dat er een aantal factoren voorspellen of vrouwen kiezen voor bètatechnische opleidingen. Meisjes die in het VO open dagen bezoeken, kiezen bijvoorbeeld vaker voor een bètatechnische opleiding. Bètatechnische opleidingen zetten in op aanwezigheid van vrouwelijke studenten bij open dagen, waardoor we kunnen speculeren dat dit mogelijk een bijdrage levert. Toch is er ook in het wo een duidelijk verschil zichtbaar in keuze tussen mannen en vrouwen, dat de afgelopen tien jaar maar iets kleiner is geworden.

ARBEIDSMARKT

HIGHLIGHTS

GROOT VERSCHIL

Groot verschil in keuze voor technische beroepen en sectoren tussen mannen en vrouwen

LANGZAAM BETER

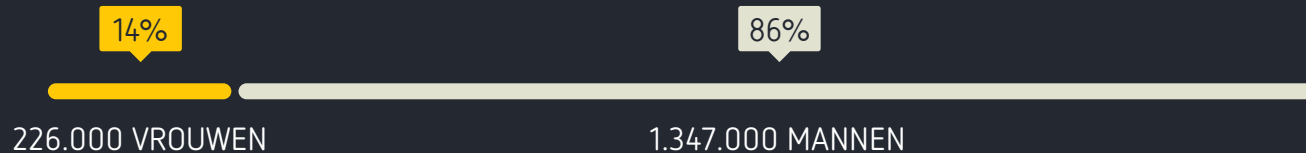
Gat wordt langzaam iets kleiner

VAAK STEREOTYPES

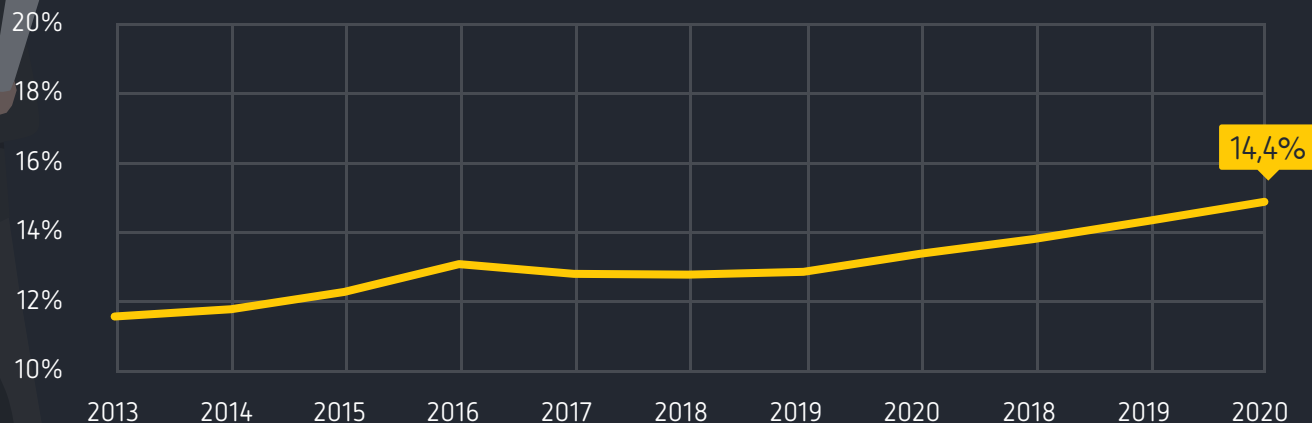
Maar beroepen zijn vaak nog heel stereotype van zowel mannen als vrouwen

KENMERKEN MENSEN WERKEND IN TECHNISCHE BEROEPEN

VERDELING VROUW EN MAN

ONTWIKKELING VAN AANDEEL VAN VROUWEN

TOELICHTING

Ondanks de stijgende lijn qua aandeel vrouwen in technische beroepen blijft er een groot verschil: van de technische beroepen wordt 86% door mannen uitgevoerd. Er valt dus winst te behalen.

Dat kan zelfs vrij letterlijk worden genomen: balans tussen mannen en vrouwen in techniek kan leiden tot economische groei. Grotere diversiteit in arbeidsorganisaties leidt tot meer innovatie, creativiteit en betere bedrijfsresultaten. Ook sociaal en maatschappelijk is het belangrijk dat iedereen zijn of haar talenten optimaal kan ontwikkelen om gelijke kansen te hebben op de arbeidsmarkt.

SECTOREN EN BEROEPEN

Vrouwen met een technisch diploma komen minder vaak in een technisch beroep of in een technische sector terecht dan mannen

17% van de vrouwen met een technische opleidingsachtergrond komt terecht in een van de technische sectoren, tegenover 43% van de mannen

Vrouwen met een technisch beroep (ongeacht opleidingsachtergrond) werken overwegend in niet-technische sectoren (40% in een technische sector); 61% van de mannen met een technisch beroep werkt in een technische sector.

De technische sector met de meeste technische banen is de bouw; deze sector bevat het laagste aandeel vrouwen in techberoepen (2%)

AANDEEL VROUWEN IN TECHNISCHE BEROEPEN PER TECHNISCHE SECTOR

● MAN ● VROUW

TOELICHTING

Wat maakt technische sectoren minder aantrekkelijk voor vrouwen? Uit onderzoek van Universiteit Utrecht blijkt dat vrouwelijke alumni van technische opleidingen in technische sectoren waar de mannen erg in de meerderheid zijn, te maken kunnen krijgen met een bepaalde organisatiecultuur waarin (negatieve) gender stereotypen voorkomen.

Zij ervaren bijvoorbeeld vaker dat zij beoordeeld worden op hun vrouw-zijn in plaats van hun professionele kwaliteiten. Ook kunnen zij te maken krijgen met stereotypes zoals dat vrouwen minder goed zouden zijn in techniek en wiskunde. Negatieve stereotypes kunnen er voor zorgen dat vrouwen zich niet thuis voelen in de organisatie. Hierdoor raken zij minder gemotiveerd en kunnen het vertrouwen in hun carrière verliezen.

BEROEPEN

Voor welke beroepen kiezen mannen en vrouwen?

Dit is de top-15 beroepen waarin mannen en vrouwen werken.

VROUWEN

- 1 Verzorgenden
- 2 Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders
- 3 Verkoopmedewerkers detailhandel
- 4 Schoonmakers
- 5 Administratief medewerkers
- 6 Leerkrachten basisonderwijs
- 7 Kelners en barpersoneel
- 8 Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten
- 9 Receptionisten en telefonisten
- 10 Gespecialiseerd verpleegkundigen
- 11 Boekhoudkundig medewerkers
- 12 Directiesecretaresses
- 13 Adviseurs marketing, public relations en sales
- 14 Laders, lossers en vakkenvullers
- 15 Artsen

MANNEN

- 1 ● Software- en applicatieontwikkelaars
- 2 Laders, lossers en vakkenvullers
- 3 Transportplanners en logistiek medewerkers
- 4 ● Ingenieurs (geen elektrotechniek)
- 5 Vertegenwoordigers en inkopers
- 6 Verkoopmedewerkers detailhandel
- 7 Beroepsgroep overig
- 8 Vrachtwagenchauffeurs
- 9 Adviseurs marketing, public relations en sales
- 10 ● Elektriciens en elektronica monteurs
- 11 ● Technici bouwkunde en natuur
- 12 Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs
- 13 Winkeliers en teamleiders detailhandel
- 14 Administratief medewerkers
- 15 ● Timmerlieden

BEROEPEN

Top-15 beroepen met relatief de meeste en minste vrouwen

GROOTSTE AANDEEL

Verzorgenden	92%
Medisch praktijkassistenten	92%
Apothekersassistenten	91%
Kappers en schoonheidsspecialisten	91%
Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten	91%
Secretaresses	90%
Kassamedewerkers	87%
Verpleegkundigen (mbo)	87%
Gespecialiseerd verpleegkundigen	86%
Directiesecretaresses	83%
Leerkrachten basisonderwijs	82%
Psychologen en sociologen	78%
Maatschappelijk werkers	77%
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders	77%
Laboranten	74%

KLEINSTE AANDEEL

Bouwarbeiders afbouw	0%
Loodgieters en pijpfitters	0%
Elektrotechnisch ingenieurs	0%
Timmerlieden	1%
Automonteurs	2%
Machinemonteurs	2%
Elektriciens en elektronicamonteurs	2%
Vrachtwagenchauffeurs	3%
Bouwarbeiders ruwbouw	3%
Lassers en plaatwerkers	4%
Procesoperators	4%
Bedieners mobiele machines	5%
Metaalbewerkers & constructiewerkers	6%
Schilders en metaalspuiters	7%
Productieleiders industrie en bouw	7%

TOELICHTING

Bij het maken van vakken- en opleidingskeuzes spelen beroepsbeelden en genderrollen een rol.

Al op jonge leeftijd beginnen kinderen beroepsrichtingen voor zichzelf uit te sluiten omdat zij zich daar niet mee kunnen identificeren. Daardoor worden sommige richtingen nauwelijks meer verkend als mogelijkheid, ook niet op latere leeftijd. Maar waardoor komt dat? Identificatie met gender begint al vanaf de peuter/kleuterleeftijd. Beroepsbeelden ontstaan ook al jong. Vanaf een bepaald moment wordt het beroep bouwvakker dan bijvoorbeeld iets voor 'jongens'.

BRONVERMELDING

PAGINA 3 T/M 11: ONDERWIJS- EN ARBEIDSMARKTDATA

DUO-data (2021). <https://ptvt.nl/ruwe-data/>

CBS-data (2021). <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2021/24/arbeidsdeelname-van-technici-van-15-tot-65-jaar-2013-2020>

PAGINA 6: MANNEN EN VROUWEN / PROFIEL EN STUDIEKEUZES HBO

Studiekeuze123 (2021) www.studiekeuze123.nl

PAGINA 8: MANNEN EN VROUWEN / PROFIEL EN STUDIEKEUZES WO

Bèta/technische weglek bij de overgang van vo naar vervolgonderwijs (2019).
www.kbanijmegen.nl/doc/pdf/NRO/Deelonderzoek%204.pdf

PAGINA 10: ARBEIDSMARKT / KENMERKEN MENSEN WERKEND IN TECHNISCHE BEROEPEN

EIGE: Economische voordelen van gendergelijkheid in de Europese Unie (2016).
www.eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/economic-and-financial-affairs/economic-benefits-genderequality

PAGINA 11: ARBEIDSMARKT / SECTOREN EN BEROEPEN

Double Trouble: How Being Outnumbered and Negatively Stereotyped Threatens Career Outcomes of Women in STEM (2019).
www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2019.00150/full & Whitepaper Vrouwen behouden voor ICT (2018)

PAGINA 12 EN PAGINA 13: ARBEIDSMARKT / BEROEPEN

CBS (2021); Werkzame beroepsbevolking naar beroep. Op basis van Enquête Beroepsbevolking van het jaar 2020.
<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/82808NED/table?ts=1634566408412>

Onderzoeksrapport Beroepsoriëntatie op de basisschool (2019).
www.techyourfuture.nl/files/downloads/Publicaties/Onderzoeksrapport_beroepsorientatie_op_de_basisschool.pdf

